

Anonimizirana različica

Prevod

C-914/19 - 1

Zadeva C-914/19

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

12. december 2019

Predložitveno sodišče:

Consiglio di Stato (Italija)

Datum predložitve odločbe:

19. september 2019

Pritožnica:

Ministero della Giustizia, ki ga zastopa trenutni minister

Nasprotna stranka v pritožbenem postopku:

GN

Ob udeležbi:

HM

JL

JJ

Objavljeno 28. novembra 2019

[...] (ni prevedeno)

ITALIJANSKA REPUBLIKA

Consiglio di Stato

v vlogi sodišča (četrti senat)

izreka naslednji

SL

SKLEP

v zvezi s pritožbo št. 10319 iz leta 2018, ki jo je vložilo Ministero della Giustizia (ministrstvo za pravosodje), ki ga zastopa minister *pro tempore* [...] (ni prevedeno)

proti

GN [...] (ni prevedeno)

ob udeležbi

HM, JL in JJ, ki niso odgovorili na tožbo;

zaradi spremembe

sodbe št. 10885 z dne 12. novembra 2018, ki jo je izreklo TAR per il Lazio (deželno upravno sodišče za Lacij, Italija) s sedežem v Rimu, prvi senat.

[...] (ni prevedeno)

1. Nasprotna stranka v pritožbenem postopku, starejša od petdeset let, je pred TAR per il Lazio (deželno upravno sodišče za Lacij) izpodbijala uredbo generalnega direktorja ministrstva za pravosodje z dne 21. aprila 2016, s katero je objavil razpis za 500 notarskih mest na podlagi preizkusa, v delu, kjer navaja, da je dovoljeno sodelovanje osebam, ki so na dan objave uredbe stare največ petdeset let.

Z dodatnimi pritožbenimi razlogi je zadevna oseba izpodbijala uredbo, v skladu s katero ji ni bila dana možnost opravljanja pisnih preizkusov, ker je na datum objave razpisa že dopolnila starost petdesetih let.

Med postopkom je bilo zadevni osebi – na podlagi varnostnega ukrepa, izrečenega s strani TAR – omogočeno sodelovanje pri pisnih in ustnih preizkusih razpisa, ki jih je uspešno opravila.

TAR je s sodbo št. 10885 iz leta 2018 pritožbo zavrglo kot nedopustno zaradi neobstoja pravnega interesa glede na uspešno opravljene preizkuse razpisa.

Ministrstvo za pravosodje je zoper navedeno sodbo vložilo pritožbo, v kateri je navedlo, da bi TAR moralo tožbo zavrniti ter ne bi smelo priznati upoštevnosti uspešno opravljenim preizkusom razpisa, kot je bilo omogočeno na podlagi varnostnih ukrepov do izreka sodbe.

Nasprotna stranka v pritožbenem postopku je podala ugovorie ter zaprosila za zavrnitev pritožbe ministrstva, pri čemer je ponovila vprašanja, ki niso bila obravnavana v skladu s členom 101(2) zakonika o upravnem postopku ter podredno predlagala, naj se Sodišču Evropske unije predloži vprašanje za predhodno odločanje, ki je vsebovano v odgovoru na tožbo.

Nasprotna stranka v pritožbenem postopku je prav tako navedla, da je število uspešnih kandidatov v razpisnem postopku (419) nižje od števila razpisanih mest (500) ter da se na seznam na podrejeno mesto ni uvrstil noben kandidat, ki se je prijavil za notarsko mesto, ki ji je bilo dodeljeno, tako da ni bilo drugih protikandidatov.

Na javni obravnavi z dne 19. septembra 2019 je bila odločitev o zadevi pridržana.

2. Ta senat je z nepravnomočno sodbo št. 8152 z dne 28. novembra 2019:

– ugodil pritožbi, ki jo je Ministrstvo za pravosodje vložilo zoper nedopustnost obravnave pritožbe, vložene na prvi stopnji, in s spremembo izpodbijane sodbe ugotovil, da je pritožbo, vloženo na prvi stopnji, mogoče obravnavati;

– zavrnil očitke nasprotne stranke v pritožbenem postopku, v zvezi s katerimi bi bila določitev starostne meje petdeset let – predvidena v razpisu – v nasprotju z nacionalno zakonodajo;

– v zvezi z očitki, ki jih je navedla nasprotna stranka, v skladu s členom 101(2) zakonika o upravnem postopku v zvezi z nezdružljivostjo tega določila iz razpisa z evropskimi predpisi, je predlagal začasno zadržanje izvršitve sodbe ter ponovno vložitev vprašanja za predhodno odločanje v skladu s členom 267(2) in (3) PDEU Sodišču Evropske unije na podlagi naslednjih pogojev;

– zadržal sprejemanje dodatnih odločitev do pravnomočne sodbe.

3. Senat je v zgoraj navedeni sodbi št. 8152 iz leta 2019 navedel, da je določba iz razpisa v skladu z veljavnim italijanskim pravom, saj člen 1(3)(b) Legge n. 1365 del 1926 (zakon št. 1365 iz leta 1926), ki ga je nadomestil člen 13 D. Lgs. n. 166 del 2006 (zakonska uredba št. 166 iz leta 2006) v zvezi z možnostjo pristopa k notarskemu razpisu določa, da kandidati na dan objave razpisa še niso dopolnili petdeset let.

4. Nasprotna stranka v pritožbenem postopku je trdila, da starostna omejitev, navedena v razpisu (izpodbijana na podlagi tožbe za razglasitev ničnosti na prvostopenjskem sodišču), na kateri temelji določba za izključitev (izpodbijana z dodatnimi pritožbenimi razlogi), krši načelo prepovedi diskriminacije na podlagi starosti, ki izvira iz evropske zakonodaje, ki je bilo kodificirano v členu 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in členu 10 PDEU, in kot določa člen 6 Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000, ki je bila v notranje pravo prenesena z D. Lgs. n. 216/2003 (zakonska uredba št. 216/2003).

Nasprotna stranka v pritožbenem postopku je sklepala, da bi bilo treba, glede na obstoj obveznosti Skupnosti „o skladnosti razlage“, tudi v primeru dvomov glede razlage veljavne zakonodaje, dati prednost razlagi, ki starostno omejitev, določeno v členu 1 Legge 6 agosto 1926, n. 1365 (zakon št. 1365 z dne 6. avgusta 1926) obravnava kot že odpravljeno, ker bi bila nasprotna rešitev nezdržljiva z evropskimi predpisi z neposrednim učinkom.

Nasprotna stranka v pritožbenem postopku je sklepala tudi, da bi bilo različno obravnavanje zaradi starosti v skladu s členom 6 Direktive 2000/78/ES združljivo z direktivo samo, če bi bilo objektivno in razumno utemeljeno z „legitimnim ciljem“, na katerega bi se lahko država članica sklicevala, če bi bil sorazmeren in ustrezen za doseg zelenih ciljev, medtem ko predpis o starostni omejitvi za dostop do notarskega poklica, če je še vedno v veljavi, ne bi imel nobene utemeljitve na podlagi zakona, ki ga določa (zakon št. 1365/1923), še manj pa v drugih zakonih, ki urejajo druge kategorije, v katerih je mogoče zaznati očitna neskladja v primerjavi z drugimi primerljivimi dejavnostmi, kot sta državni sodnik ali državni pravobranilec, za katere je bila starostna omejitev za dostop do poklica razveljavljena že pred časom.

Podredno je nasprotna stranka v pritožbenem postopku predlagala, da Consiglio di Stato (državni svet), ki odloča na zadnji stopnji, v primeru dvomov glede pravilne razlage evropskih predpisov Sodišču Evropske unije predloži vprašanje za predhodno odločanje v skladu s členom 267(II), PDEU.

5. Ministrstvo za pravosodje je na podlagi analize navedlo nasprotno, pri čemer je poudarilo, da izbira zakonodajalca za določitev starostne meje za udeležbo na notarskem razpisu naj ne bi bila nerazumna, ker bi bilo zaposlovanje oseb, ki so že dosegle določeno starost, v nasprotju z zahtevo po zagotovitvi stabilnosti izvajanja javne službe za daljša časovna obdobja, hkrati se s preprečevanjem dostopa osebam, ki jim ne manjka več veliko do izpolnitve starostne meje za upokojitev, ne bi obremenilo računskega ravnovesja notarskega sistema.

6. V okviru evropske zakonodaje so pomembni tudi:

- člen 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, ki prepoveduje diskriminacijo na podlagi starosti;
- člen 10 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerega si Unija pri oblikovanju in izvajanju svojih politik in dejavnosti prizadeva za boj proti diskriminaciji na podlagi starosti;
- člen 6 Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 – o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu –, ki določa, da lahko države članice predvidijo, da različno obravnavanje zaradi starosti ne predstavlja diskriminacije, če ga v kontekstu nacionalnega prava objektivno in razumno utemeljujejo z legitimnim ciljem, vključno z legitimnimi cilji zaposlovalne politike, delovnega trga in poklicnega usposabljanja, in če so načini uresničevanja tega cilja primerni in nujni.

V tem okviru, kot je bilo navedeno zgoraj, člen 1(3)(b) zakona št. 1365 iz leta 1926, ki ga je nadomestil člen 13 zakonske uredbe št. 166 iz leta 2006, glede pristopa k notarskemu razpisu določa, da kandidati na dan objave razpisa še niso dopolnili petdeset let.

7. Senat meni, da trditve nasprotne stranke v pritožbenem postopku ne dovoljujejo neuporabe notranjega predpisa, ker razlogi morebitne nezdržljivosti s pravom Unije niso niti neposredni niti dovolj jasni, natančni in brezpogojni.

Prvič, Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij v členu 2 določa, da se uporablja za vse državljane države članice, ki želijo kot samozaposlene ali zaposlene osebe, oziroma kot svobodni poklic, opravljati reguliran poklic v državi članici, v kateri niso pridobili svojih poklicnih kvalifikacij (odstavek 1), ne velja pa za notarje, imenovane z uradnim aktom javnega organa (odstavek 4).

Zato je treba najprej preveriti, ali mora biti ureditev dostopa do notarske funkcije v državi članici nujno predmet usklajevanja med nacionalnim pravom te države in evropskim pravom.

Poleg tega zgoraj navedeni člen 6 Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 z naslovom „Upravičenost različnega obravnavanja zaradi starosti“ določa, da lahko države članice predvidijo, da različno obravnavanje zaradi starosti ne predstavlja diskriminacije, če ga v kontekstu nacionalnega prava objektivno in razumno utemeljujejo z legitimnim ciljem, vključno z legitimnimi cilji zaposlovalne politike, delovnega trga in poklicnega usposabljanja, in če so načini uresničevanja tega cilja primerni in nujni.

8. Kljub vsemu senat meni, da obstajajo dvomi glede združljivosti člena 1(3)(b) zakona št. 1365/1926, ki ga je nadomestil člen 13 zakonske uredbe št. 166 iz leta 2006, s pravom Evropske unije, ki ureja različno obravnavanje zaradi starosti.

Dejansko bi bilo mogoče šteti, da določba nacionalnega prava s tem, da dovoli pristop k razpisu za dodelitev notarskega mesta samo tistim kandidatom, ki na datum objave razpisa še niso dopolnili starosti petdeset let, ni osnovana na nobeni objektivni in razumni utemeljitvi z legitimnim ciljem.

Z drugimi besedami, mogoče je trditi, da je zakonska določba Italijanske države diskriminatorna v zvezi s starostjo za morebitno opravljanje notarskih funkcij, brez legitimnega cilja, posledica česar je nedovoljeno neskladje z direktivo ES, ki ureja to področje.

9. Zato je v skladu s členom 267(2) in (3) PDEU treba Sodišču Evropske unije predložiti predlog za sprejetje predhodne odločbe glede tega spora, in sicer, ko je Sodišče ugotovilo, da mora biti ureditev dostopa do notarske funkcije v državi članici predmet usklajevanja med nacionalnim pravom te države in evropskim pravom, „ali člen 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, člen 10 PDEU in člen 6 Direktive Sveta 2007/8/ES z dne 27. novembra 2000 v delu, v katerem prepovedujejo diskriminacijo na podlagi starosti za zaposlitev, nasprotujejo temu, da država članica določi starostno mejo za dostop do notarskega poklica?“.

[...] (ni prevedeno) [standardne navedbe]

Odloženo na seji senata 19. septembra 2019 v Rimu [...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno) [imena podpisnikov]

DELOVNI DOKUMENT